

ეროვნული პოლიციის როლი, საფრანგეთის პოლიტიკურ უსაფრთხოებაში

დავით კუხალაშვილი¹; გოჩა ბაკურაძე²

¹ისტორიის დოქტორი, პროფესიული უსაფრთხოების დოქტორი, კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტი, ასოცირებული პროფესორი; ²შპს ფსიქიკური ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი, გენერალური დირექტორი

აბსტრაქტი

XXI საუკუნეში, ეროვნული უსაფრთხოება კვლავ აქტუალურ საკითხს წარმოადგენს. ცივი ომის შემდგომ ჩამოყალიბებული მოსაზრება, რომ გლობალიზაციის პროცესის პარალელურად, გლობალურ დონეზე ომების წარმოება აქტუალურობას დაკარგავდა, არ გამართლდა. განსაკუთრებით ბოლო დროს განვითარებული მოვლენების ფონზე, უსაფრთხოების საკითხმა წინა პლანზე წამოიწია, შესაბამისად მნიშვნელოვანი გახდა, არა მხოლოდ გარე, არამედ შიდა საფრთხეების კუთხითაც არსებული გამოწვევების იდენტიფიცირება. ომის ჰიბრიდული მეთოდებით წარმოებამ, წარმოშვა უსაფრთხოების სექტორზე პასუხისმგებელ სტრუქტურებს შორის მჭიდრო თანამშრომლობის აუცილებლობა, შესაბამისად არსებული რეალობიდან გამომდინარე, ქვეყნები ცდილობენ ერთის მხრივ მოქმედებათა ციკლისა და მეორეს მხრივ პასუხისმგებლობის მიმართულებების გაწერასა და კოორდინაციას. ზემოაღნიშნული საკითხიდან გამომდინარე, განსაკუთრებით საინტერესოა საფრანგეთის რესპუბლიკის ეროვნული პოლიციის როლის განხილვა, რომელიც სტაბილურობის, ლეგიტიმურობისა და დემოკრატიული პროცესების უწყვეტობის უზრუნველყოფის ძირითად საყრდენს წარმოადგენს.

ეროვნული პოლიციის საქმიანობა ხორციელდება საზოგადოებრივი წესრიგის პრევენციული და ოპერატიული უზრუნველყოფის საფუძველზე, შესაბამისად მჭიდრო კოორდინაციაშია შინაგან საქმეთა სამინისტროსთან და სპეცსამსახურებთან, რაც ერთიანი ეროვნული უსაფრთხოების არქიტექტურის საფუძველს წარმოადგენს.

სტატია მიზნად ისახავს, საფრანგეთის რესპუბლიკის ეროვნული პოლიციის მიერ წარმოებული უსაფრთხოების მექანიზმების ეფექტურობის გაანალიზებას, შესაბამისად გამოყენებულ იქნა ხარისხობრივი კვლევის მეთოდი, დესკრიპტიულ - ანალიტიკური მიდგომა, ინსტიტუციური და დოკუმენტური კვლევის მეთოდები. გაანალიზებულია რელევანტური ქართული და უცხოენოვანი სამეცნიერო ლიტერატურა, ასევე

უსაფრთხოების პოლიტიკასთან დაკავშირებული დოკუმენტები, რომლის საფუძველზეც შემუშავდა ორი საკვლევი კითხვა:

- რა განაპირობებს საფრანგეთის რესპუბლიკის უსაფრთხოების პოლიტიკის დეტერმინანტებს, ჰიბრიდული ომის კონტექსტში ?
- რა ფაქტორები განსაზღვრავენ საფრანგეთის რესპუბლიკის შიდა უსაფრთხოებას? კვლევის შედეგად გამოიკვეთა, რომ საფრანგეთის რესპუბლიკის შიდა უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული საკითხები, ევროპული უსაფრთხოების კონტექსტში აქტუალურია, შესაბამისად ქვეყნის შიგნით მიმდინარე მოვლენებს აქტიურად ეთმობა ყურადღება. კვლევის შედეგად იკვეთება, რომ რაც უფრო აქტუალურია საერთაშორისო ინტერესი, მით უფრო მნიშვნელოვანი ხდება მიმდინარე მოვლენების გაანალიზება. ეროვნული პოლიციის სტრატეგიული ფუნქცია, გამომდინარეობს სახელმწიფოს პოლიტიკური უსაფრთხოების უზრუნველყოფაში, რაც ურთიერთკავშირშია მრავალდონიან და სახელმწიფოს სტაბილურობაზე უწყვეტად მოქმედ მნიშვნელოვან მექანიზმებთან.

საკვანძო სიტყვები: საფრანგეთის რესპუბლიკა, უსაფრთხოების პოლიტიკა, ეროვნული პოლიცია, ჰიბრიდული მეთოდები, გამოწვევები.

შესავალი

სახელმწიფოს პოლიტიკური უსაფრთხოების არქიტექტურაში, პოლიცია უმნიშვნელოვანეს ინსტიტუციურ საყრდენს წარმოადგენს, შესაბამისად საფრანგეთის ეროვნულ პოლიციას, სახელმწიფოს პოლიტიკური უსაფრთხოების დაცვის ორგანიზების პროცესში, განსაკუთრებული როლი აქვს მინიჭებული. საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვასთან ერთად, ეროვნული პოლიციის ფუნქციას წარმოადგენს ისეთი საფრთხეების განეიტრალება, რომლებიც მომდინარეობენ:

- ბრძოლის წარმოების ჰიბრიდული მეთოდებიდან;
- პოლიტიკური ექსტრემიზმიდან;
- დეზინფორმაციიდან;
- სოციალური პოლარიზაციიდან.

ეროვნული პოლიცია, როგორც სტრატეგიული დონის უწყება, სახელმწიფოს მდგრადობის უზრუნველყოფ ელემენტს წარმოადგენს. სახელმწიფოს პოლიტიკური უსაფრთხოების უზრუნველყოფ სხვა უწყებებთან ერთად, კოორდინაციას უწევს პრევენციის პროცესს, რათა თავიდან იქნეს აცილებული პოლიტიკური დესტაბილიზაცია, შესაბამისად, ეროვნული პოლიციის აქტიური და წარმატებული საქმიანობა, გარკვეულწილად განსაზღვრავს სახელმწიფოს სტრატეგიული კუთხით შესაძლებლობების დაცვას.

პრობლემის აქტუალობა

თანამედროვე გლობალურ სამყაროში, უსაფრთხოების გარემოს დინამიური ცვლილებები, დაკავშირებულია არაერთ გამოწვევასთან, მათ შორის: პოლიტიკურ რადიკალიზმთან, საპროტესტო მუხტის ზრდასთან, ტერორიზმთან, კიბერუსაფრთხოების რისკებთან, შესაბამისად საფრანგეთის ეროვნული პოლიცია გარკვეულწილად ხდება პოლიტიკური უსაფრთხოების უზრუნველყოფის ცენტრალური ინსტიტუტი, რომლის ქმედუნარიანობა განსაზღვრავს სახელმწიფო მმართველობის მდგრადობასა და დემოკრატიული სისტემების სტაბილურობას. სწორედ აქედან გამომდინარე, მნიშვნელოვანია მისი ინსტიტუციური მექანიზმების, სტრუქტურული გამოწვევებისა და სტრატეგიული ფუნქციების კვლევა და ანალიზი, რათა გაირკვეს, რამდენად ადეკვატურად პასუხობს ეროვნული პოლიცია, იდენტიფიცირებული საფრთხეების პრევენციისა და განეიტრალების პროცესს.

კვლევის მეთოდოლოგია

ნაშრომის შესრულების პროცესში გამოყენებულია ხარისხობრივი კვლევის მეთოდი, დესკრიპტიულ-ანალიტიკური მიდგომა, ინსტიტუციური და დოკუმენტური კვლევის მეთოდები.

თეორიული ჩარჩო ეყრდნობა:

- **ბარი ბუზანის უსაფრთხოების თეორიას**, რომელიც ჩამოყალიბებულია კოპენჰაგენის სკოლის ფარგლებში. თეორიის მიხედვით პოლიტიკური უსაფრთხოება, როგორც უსაფრთხოების ხუთი განზომილებიდან ერთ-ერთი, გულისხმობს შიდა და გარე საფრთხეებისაგან, როგორც მმართველი ხელისუფლების და ინსტიტუტების, ასევე იდეოლოგიის დაცვას.¹
- **ჰანს ბორნის, მარინა ჩაპარინის, ფილიპ ფლურის თეორიას, დემოკრატიული კონტროლი ძალოვან სტრუქტურებზე**, რომლის მიხედვითაც პოლიციური უწყებები, სხვა ძალოვან უწყებებთან ერთად უნდა დაექვემდებარონ სამოქალაქო ხელისუფლების კონტროლს, ძალაუფლების ბოროტად გამოყენების, სამხედრო დომინაციის და პოლიტიკური ჩარევის თავიდან აცილების მიზნით.²
- **ფრანკ ჰოფმანის ჰიბრიდული საფრთხეების თეორიას**, რომელშიც გამოკვეთილია, რომ სამიზნე სახელმწიფოს წინააღმდეგ ზეწოლის უზრუნველსაყოფად

¹Buzan, B, „People, States and Fear: The National Security Problem in International Relations”, Revised ed. 1991, [http://213.55.90.4/admin/home/Dmu%20Academic%20Resource/Postgraduate%20Studies/Political%20Science/IR People%2C States and Fear National Security Problem in International Relations 1983.pdf](http://213.55.90.4/admin/home/Dmu%20Academic%20Resource/Postgraduate%20Studies/Political%20Science/IR%20People%2C%20States%20and%20Fear%20National%20Security%20Problem%20in%20International%20Relations%201983.pdf);

²Born, H., Fluri H.P., Lunn, S. „Oversight and Guidance: The Relevance of Parliamentary Oversight for the Security Sector and Its Reform”, Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces (DCAF), 2003, https://www.dcaf.ch/sites/default/files/publications/documents/dcaf_doc4.pdf;

შესაძლებელია ერთდროულად გამოყენებულ იქნეს, როგორც პოლიტიკური და ეკონომიკური, ასევე სამხედრო, საინფორმაციო და კიბერ საფრთხეები.³

სამეცნიერო სიახლე

ღია წყაროებში არსებულ ლიტერატურაში, ფრანგული ეროვნული პოლიცია ძირითადად განიხილება სახელმწიფოს კრიმინალური უსაფრთხოების, საზოგადოებრივი წესრიგისა და ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლის ჭრილში. ნაშრომის ფარგლებში წარმოდგენილი ინფორმაციის მიზანს წარმოადგენდა, მეცნიერული კუთხით გაანალიზებულიყო პოლიციის ინსტიტუციური როლი, პოლიტიკური უსაფრთხოების თემატიკაში, ვინაიდან ზემოაღნიშნული თემატიკა მეცნიერულად ნაკლებად არის შესწავლილი და გაანალიზებული, შესაბამისად სამეცნიერო წრისთვის შეთავაზებულ იქნება ინსტიტუციური მექანიზმების სისტემური მოდელის ხედვა, რომელშიც გაერთიანებულია, როგორც საფრანგეთის ეროვნული პოლიციის სტრუქტურა და კომპეტენცია, ასევე პოლიტიკური დესტაბილიზაციის თავიდან აცილების პროცესში მისი ჩართულობა. ნაშრომის სიახლეს წარმოადგენს, ჰიბრიდული საფრთხეების გათვალისწინებით, საფრანგეთის ეროვნული პოლიციის, როგორც ბრძოლის პოლიტიკურ ინსტრუმენტად გამოყენების შესაძლებლობის განხილვა, შესაბამისად სამეცნიერო წრისათვის წარმოდგენილია ახალი მიდგომა. საფრანგეთის ეროვნული პოლიცია წარმოდგენილია არა მხოლოდ, როგორც უსაფრთხოების სიმბოლური ინსტიტუტი არამედ, როგორც პოლიტიკური სტაბილურობის უზრუნველყოფი და კონტრსადაზვერვო საქმიანობის ხელშემწყობი აქტორი, რომელსაც შესწევს უნარი, სახელმწიფოს წინააღმდეგ მიმართული საფრთხის რისკები გაანეიტრალოს ან დაიყვანოს მინიმუმამდე. აღსანიშნავია, რომ ქართულ სამეცნიერო სივრცეში, აღნიშნული მიმართულებით კვლევები, პრაქტიკულად ნაწარმოები არ არის.

სახელმწიფოს პოლიტიკური უსაფრთხოების მდგრადობის უზრუნველყოფა დამოკიდებულია სახელმწიფო სტრუქტურების უნარზე, გაუმკლავდეს, როგორც შიდა, ისე გარე საფრთხეებს, შესაბამისად, პოლიტიკური უსაფრთხოების უზრუნველყოფისათვის, უმნიშვნელოვანესია მისი კომპონენტების დაცვა დამაზიანებელი ზემოქმედებისაგან. სახელმწიფოში პოლიტიკურად სტაბილური გარემოს შექმნა და შენარჩუნება, ურთიეთკავშირშია მდგრადი მმართველობითი სისტემის ორგანიზებასთან, რომელიც თავის მხრივ პოლიტიკური უსაფრთხოების მნიშვნელოვან კომპონენტს წარმოადგენს. ზემოაღნიშნულთან ერთად, დემოკრატიული ინსტიტუტების დაცვა და გამართულად ფუნქციონირება, ისევე როგორც სოციალური და პოლიტიკური თანხმობის შენარჩუნება უცხო ქვეყნების დაინტერესების სფეროს წარმოადგენს, შესაბამისად, სახელმწიფოს პოლიტიკური უსაფრთხოება, ბმაშია როგორც სამხედრო, ეკონომიკურ და ინფორმაციულ, ისე სხვა სახის უსაფრთხოებასთან.

სახელმწიფოს სტაბილურობა, განისაზღვრება სახელმწიფო ინსტიტუტების საქმიანობის კანონიერებით, რომლის ფარგლებშიც პოლიტიკური გადაწყვეტილებები,

³Hoffman, F. G. „Conflict in the 21st Century: The Rise of Hybrid Wars”, Potomac Institute for Policy Studies, 2007, https://www.potomac institute.org/images/stories/publications/potomac_hybridwar_0108.pdf;

ცვლილებები და მმართველობითი პროცესი, დადგენილი წესების შესაბამისად მიმდინარეობს. ფაქტია, რომ სახელმწიფოში სტაბილურობის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან განმაპირობებელ გარემოებას, ერთის მხრივ ძალოვან სტრუქტურებზე კომპეტენტური სამოქალაქო კონტროლის არსებობა და მეორეს მხრივ სახელმწიფო ინსტიტუტებისადმი ნდობის ფაქტორი წარმოადგენს, თუმცა აქვე უმნიშვნელოვანესია საზოგადოების მხრიდან, მიმდინარე პროცესებისა და დემოკრატიული პრინციპების დაცვით მიღებული გადაწყვეტილებებისადმი მოქალაქეთა სრული მხარდაჭერა. მიუხედავად იმისა, რომ სახელმწიფოებს გააჩნიათ პოლიტიკური უსაფრთხოების სტრატეგია, რომლის ძირითადი მიმართულებები, სხვა მნიშვნელოვან დოკუმენტებთან ერთად ასახულია ეროვნული უსაფრთხოების კონცეფციაში, უმნიშვნელოვანესია, მომდინარე საფრთხეებიდან გამომდინარე, სწრაფი და მოქნილი სისტემების ჩამოყალიბება, რომელთა კოორდინირებული მუშაობითაც შესაძლებელი გახდება არა მხოლოდ დოკუმენტებში ცვლილებების შეტანა, არამედ პრაქტიკული კუთხითაც მოქმედებები.

რუსეთის ფედერაციის შეჭრამ უკრაინაში, პრაქტიკულად განაპირობა ევროპული სახელმწიფოების მხრიდან უსაფრთხოების კუთხით არსებული პოლიტიკის გადახედვის აუცილებლობა, რაც ერთის მხრივ უსაფრთხოების სტრატეგიებში ცვლილებების შეტანაში და მეორეს მხრივ სამხედრო ბიუჯეტის ზრდაში აისახა. საფრანგეთის ეროვნული უსაფრთხოების ახალი კონცეფციის მიხედვით, რომელიც გათვლილია 2030 წლამდე, განსაკუთრებული ყურადღება გამახვილებულია ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლაზე, ჰიბრიდულ საფრთხეებზე და კიბერუსაფრთხოებაზე.

თანამედროვე ეტაპზე საფრანგეთის ეროვნული უსაფრთხოების სტრატეგიაში იკვეთება შემდეგი პრიორიტეტული მიმართულებები:

- ეფექტური ბირთვული შეკავების მექანიზმის არსებობა;
- საფრთხეებიდან გამომდინარე, ადეკვატური თავდაცვითი ბიუჯეტის შემუშავება;
- კიბერუსაფრთხეებისადმი მდგრადობა;
- ევროპული თავდაცვის სტრატეგიული ავტონომიურობა;
- გადაწყვეტილების მიღების პროცესის გამარტივება;
- ჰიბრიდული საფრთხის პირობებში, სამოქმედო გეგმის ფარგლებში მოქმედება;
- დამოუკიდებლად, სამხედრო ოპერაციების წარმართვა.⁴

ნებისმიერი სახელმწიფოს ეროვნული უსაფრთხოების კონცეფციის მიზნების აღსრულებაში, განსაკუთრებული ადგილი აქვს დაკავებული პოლიციური უწყებების წარმატებულ საქმიანობას.

საფრანგეთის თანამედროვე პოლიციის სისტემაში, ფიქსირდება ორ კომპონენტისანი მოდელი, რომელშიც გაერთიანებულია ეროვნული პოლიცია და ეროვნული ჟანდარმერია.⁵

⁴Friedrich Naumann Foundation for Freedom, „France's New Security Strategy, More Leadership in the EU ?” November 29, 2022, <https://www.freiheit.org/european-union/frances-new-security-strategy>;

⁵Open Society Institute New York, „Profiling Minorities: A Study of Stop-and-Search Practices in Paris”, 2009, https://www.justiceinitiative.org/uploads/84bc8cba-53cb-4bcc-8d18-ad801faa9641/search_20090630.Web.pdf;

ორივე სტრუქტურული ერთეული, შინაგან საქმეთა სამინისტროს ექვემდებარება და იმყოფება ერთიანი პოლიტიკური მმართველობის ქვეშ. დღეის მდგომარეობით, შიდა უსაფრთხოების ძალებში, დასაქმებულია 253 000 პოლიციელი და ჟანდარმი.⁶

მათი კომპეტენციის სფეროები, რეგიონული პრინციპითაა განაწილებული. საფრანგეთის შინაგან საქმეთა სამინისტროს ეროვნული პოლიცია წარმოადგენს სამოქალაქო სტრუქტურას. მის სამოქმედო არეალს წარმოადგენენ ქალაქები და ურბანული ტერიტორიები.

ეროვნული პოლიციის გენერალური დირექტორატის სტრუქტურა წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

- სასამართლო პოლიციის ცენტრალური სამმართველო (DCPJ-Direction centrale de la Police judiciaire), რომლის ფუნქციას წარმოადგენს: სისხლის სამართლის გამოძიების წარმოება, ორგანიზებული დანაშაულის, ნარკოტიკების, ფინანსური და კიბერ დანაშაულების წინააღმდეგ ბრძოლა;⁷
- საზოგადოებრივი უსაფრთხოების ცენტრალური დირექტორატი (DCSP-Direction centrale de la sécurité publique), რომლის ფუნქციას წარმოადგენს: საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვა, პატრულირება, საპოლიციო ოპერაციების ჩატარება, კრიმინალის პრევენცია;⁸
- რესპუბლიკის, დაცვის კომპანიების ცენტრალური სამმართველო (DCCRS / CRS-Direction centrale des compagnies républicaines de sécurité), რომლის უფლებამოსილებას წარმოადგენს, კატასტროფების დროს დახმარების აღმოჩენა და მასობრივი ღონისძიებების უსაფრთხოების კუთხით გასატარებელი ღონისძიებების უზრუნველყოფა;⁹
- ტერიტორიული დაზვერვის ცენტრალური სამმართველო (DCRT-Direction centrale du renseignement territorial), რომლის მოვალეობაა შიდა საფრთხეების, ექსტრემიზმისა და საზოგადოებრივი დაძაბულობის ირგვლივ ინფორმაციის მოპოვება-ანალიზი, პროცესების მონიტორინგი და რისკების პროგნოზირება;¹⁰
- საერთაშორისო ურთიერთობების სამმართველო (DCI-Direction de la coopération internationale), რომელსაც ევალება, როგორც საერთაშორისო ორგანიზაციებთან

⁶**Cour des comptes**, „The Divisions of Areas of Jurisdiction Between the National Police and the National Gendarmerie”, January 13, 2025, <https://www.ccomptes.fr/en/publications/divisions-areas-jurisdiction-between-national-police-and-national-gendarmerie>;

⁷**Ministère de l'Intérieur**, „La Direction Nationale de la Police Judiciaire (DNPJ)”, <https://www.police-nationale.interieur.gouv.fr/nous-decouvrir/notre-organisation/organisation/direction-nationale-de-police-judiciaire-dnpj>;

⁸**Ministère de l'Intérieur**, „La Direction Nationale de la Sécurité Publique (DNSP)”, <https://annuaire-entreprises.data.gouv.fr/entreprise/direction-nationale-de-la-securite-publique-dnsp-120015169>.

⁹**Ministère de l'Intérieur**, „La Direction Centrale des Compagnies Républicaines de Sécurité (DCCRS)”, <https://www.police-nationale.interieur.gouv.fr/nous-decouvrir/notre-organisation/organisation/direction-centrale-des-compagnies-republicaines-de-securite-dccrs>.

¹⁰**Ministère de l'Intérieur**, „Direction Nationale du Renseignement Territorial (DNRT)”, <https://www.police-nationale.interieur.gouv.fr/nous-decouvrir/notre-organisation/organisation/direction-nationale-du-renseignement-territorial-dnrt>;

(ევროპოლი, ინტერპოლი), ასევე უცხო სახელმწიფოთა პოლიციურ უწყებებთან კოორდინაცია;¹¹

- პერსონალის შერჩევისა და სწავლების ცენტრალური სამსახური (SCRF-Service central du recrutement et de la formation), რომლის მოვალეობაა შეარჩიოს პერსონალი და მოახდინოს მათი პროფესიული მოზადება/გადამზადება;¹²
- ეროვნული პოლიციის გენერალური ინსპექცია (IGPN-Inspection générale de la Police nationale), რომლის ფუნქციაა, ეროვნულ პოლიციას დაქვემდებარებული უწყებების კონტროლი;¹³

ეროვნული ჟანდარმერია საფრანგეთის შეიარაღებული ძალების ნაწილია.¹⁴ ოპერატიული და საბიუჯეტო დაფინანსების თვალსაზრისით, ემორჩილება შინაგან საქმეთა სამინისტროს.¹⁵

ეროვნულ პოლიციას, განსაკუთრებული როლი აქვს მინიჭებული, ტერორიზმის წინააღმდეგ მიმართული პრევენციული ღონისძიებების, პროტესტების/მიტინგების მართვისა და შიდა საფრთხეების განეიტრალების კუთხით. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, შესაძლებელია ითქვას, რომ საფრანგეთის ეროვნული პოლიცია, წარმოადგენს სახელმწიფოს შიდა უსაფრთხოების მთავარ ბირთვს, რომელიც სამსახურისადმი წაყენებული მოთხოვნების შესრულების უზრუნველსაყოფად, კოორდინირებულად მოქმედებს ეროვნული დაზვერვისა და ჟანდარმერიის სტრუქტურებთან. მაგალითის სახით შესაძლებელია მოყვანილ იქნეს 2015 წლის **13 ნოემბერს**, პარიზში კოორდინირებულად განხორციელებული ტერორისტული თავდასხმები, რომლის შედეგადაც დაიღუპა 130 ადამიანი და რომელზე პასუხისმგებლობაც „**ისლამურმა სახელმწიფომ**“ (ISIS) აიღო.¹⁶ თავდასხმის პირველივე წუთებიდან, ტერაქტის სამიზნე ადგილებზე მობილიზებულ იქნა ადგილობრივი საპატრულო პოლიციისა და სპეცდანიშნულების ქვედანაყოფები, რომლებმაც დაზარალებულთა ევაკუაციისა და თავდამსხმელთა ლოკალიზების პროცესებს გაუწიეს ორგანიზება, შესაბამისად, შესაძლებელი გახდა ასობით მძევლის განთავისუფლების ოპერაციის ჩატარება, რომელსაც სამი ტერორისტის ლიკვიდაციაც მოჰყვა. საფრანგეთის ეროვნული პოლიციის როლი მნიშვნელოვანია პროტესტების მართვის კუთხითაც,

¹¹**Le MESRS**, „*Direction de la Coopération Internationale*”, <https://www.mesrs.gov.mr/fr/direction-de-la-cooperation-internationale>;

¹²**Ministère de l'Intérieur**, „*STRF Guyane (Cayenne)*”, <https://www.police-nationale.interieur.gouv.fr/nous-rejoindre/nos-voies-dacces/structures-de-formation-initiale/structures-de-formation/strf-0>;

¹³**Ministère de l'Intérieur**, „*L'Inspection Générale de la Police Nationale (IGPN)*”, <https://www.police-nationale.interieur.gouv.fr/nous-decouvrir/notre-organisation/organisation/linspection-generale-de-police-nationale-igpn>;

¹⁴**Ministère de l'Intérieur**, „*Quelles sont les différences entre la gendarmerie nationale et la police nationale*” September 15, 2021. <https://www.police-nationale.interieur.gouv.fr/dossiers/police-nationale-et-autres-forces-de-securite/quelles-sont-differences-entre-gendarmerie>;

¹⁵**Vie Publique**, „*Police nationale, gendarmerie, polices municipales... Quelles différences*”, June 11, 2025, <https://www.vie-publique.fr/questions-reponses/298724-police-nationale-gendarmerie-polices-municipales-quelles-differences>;

¹⁶**Europol**, „*Islamic State Going Global Terrorism*”, https://www.europol.europa.eu/annual_review/2015/terrorism.html.

ვინაიდან გააჩნია შესაბამისი დანაყოფები პოლიტიკური დესტაბილიზაციის თავიდან ასაცილებლად. პროტესტის მართვის თვალსაზრისით საყურადღებოა 2018 წლის 7 ნოემბერს საწვავზე აქციის ზრდის გამო, სპონტანურად, სოციალური ქსელების გამოყენებით ორგანიზებული მასობრივი პროტესტი, რომელიც საბოლოო ჯამში მთავრობის, ეკონომიკური უთანასწორობისა და პოლიციური ძალადობის წინააღმდეგ მიმართულ ფართო მოძრაობაში გადაიზარდა. საფრანგეთის შინაგან საქმეთა სამინისტრომ შეიმუშავა პროტესტების მართვის სპეციალური გეგმა.¹⁷ ანალიზის საფუძველზე დადგინდა, რომ პროტესტის დროს მოქმედებდნენ მობილური რეაგირების ჯგუფები, რომლებიც უზრუნველყოფდნენ სწრაფ გადაადგილებას და ადაპტირდებოდნენ პროტესტის დინამიკასთან. გეგმა ითვალისწინებდა კორდონის სტრატეგიას, რაც ადმინისტრაციული შენობების ირგვლივ ბარიკადების მოწყობას გულისხმობდა. გეგმის მიხედვით პროტესტის მართვის ფარგლებში გამოსაყენებელ სპეციალურ აღჭურვილობას წარმოადგენდა: წყლის ჭავლები, ცრემლსადენი გაზი, რეზინის იარაღი, დამცავი ფარები და ტექტიკური აღჭურვილობა. ამასთან ერთად პროცესების კონტროლისა და სწრაფი რეაგირების უზრუნველსაყოფად გამოიყენებოდა ვიდეომონიტორინგი და დრონები. სისტემური ხასიათი მიიღო წესრიგის დამცველთა და პროტესტანთა შორის შეტაკებებმა და ძალადობის შემთხვევებმა. 2019 წლის 16 ნოემბრის მდგომარეობით დააკავეს 254 პროტესტის მონაწილე, გარდაიცვალა 11 ადამიანი, ხოლო 4000-ზე მეტი დაშავდა.¹⁸ უნდა აღინიშნოს, რომ პროტესტის კონტროლის ზომების სწორად შერჩევამ, მნიშვნელოვნად შეამცირა ფიზიკური დაპირისპირების ინციდენტები და შესაძლებელი გახდა ადმინისტრაციული შენობების დაცვა, ასევე მნიშვნელოვნად შეიზღუდა უკონტროლო ანარქიული სცენარების განხორციელება. პროცესების მართვის კუთხით, მნიშვნელოვანი იყო პრევენციული კონტროლის მექანიზმების არსებობა, რომელთა მეშვეობითაც შესაძლებელი გახდა რისკების შემცველი ადგილების გამოვლენა. ეროვნულმა პოლიციამ განსაკუთრებული როლი ითამაშა პოლიტიკური დესტაბილიზაციის თავიდან აცილებაშიც, როდესაც ხელისუფლებამ 2023 წელს განიზრახა საპენსიო რეფორმა, რომელიც ითვალისწინებდა საპენსიო ასაკის 62 წლიდან 64 წლამდე გაზრდას.¹⁹ რამოდენიმედღიან საპროტესტო აქციებში მონაწილეობა მიიღო მილიონამდე ადამიანმა.²⁰ პროტესტების ფონზე, შეფერხდა საზოგადოებრივი ტრანსპორტი, მათ შორის მეტრო და საქალაქთაშორისო ტრანსპორტის მოძრაობა. მოხდა შეტაკებები პოლიციასა და დემონსტრანტებს შორის. დაფიქსირდა ვანდალიზმის

¹⁷ANOCR. „Plan de maintien de l'ordre – Gilets Jaunes”, https://www.anocr.org/wp-content/uploads/2021/10/ANOCR.SNMO_V3.pdf.

¹⁸Dilara, H., Ozcan, Y. „France Arrests 250+ in Yellow Vest Protests Anniversary”, <https://www.aa.com.tr/en/europe/france-arrests-250-in-yellow-vest-protests-anniversary/1648175>;

¹⁹Euronews. „Protesters in France Urge President Macron to Scrap Pension Reform Plans”, March 11, 2023, <https://www.euronews.com/2023/03/12/protesters-in-france-urge-president-macron-to-scrap-pension-reform-plans>;

²⁰Elaine, G., Deley, J., Leicester, J. „Unions Buoyant as 1.27 Million French Protest Pension Reform”, February 1, 2023, <https://apnews.com/article/france-government-macron-business-e5edd5d4ee2d78af638ec2ceec17f75>;

შემთხვევებიც, მაგალითად ცეცხლი წაუკიდეს საბანკო დაწესებულებას და საყოფაცხოვრებო ნარჩენების ყუთებს.²¹ 2023 წლის მარტსა და აპრილში, პოლიტიკური დესტაბილიზაციის თავიდან აცილების პროცესში, ჩართულნი იყვნენ, როგორც ეროვნული პოლიციის, ისე ეროვნული ჟანდარმერიის თანამშრომლები.²²

პროცესის კონტროლისათვის გამოყენებულ იქნა დრონები, რაზედაც 2023 წლის აპრილში საფრანგეთის მთავრობის მიერ გამოცემული იყო სათანადო დადგენილება.²³ საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის უზრუნველყოფის პროცესში გამოყენებული იქნა კეტლინგის მეთოდი²⁴, ხოლო როდესაც საპროტესტო აქცია გადაიზარდა შეტაკებებში, დემონსტრანტების დაშლისთვის, პოლიციის მიერ გამოყენებულ იქნა ცრემლსადენი გაზი, წყლის ჭავლი და რეზინის ხელკეტები.²⁵ საბოლოო ჯამში მოხერხდა პროცესის ნორმალიზება და რეფორმის გატარება. შესაძლებელია ითქვას, რომ ეროვნული პოლიცია ამ და ზემოაღნიშნულ შემთხვევებში გამოყენებულ იქნა, როგორც სახელმწიფოს სტაბილურობის უზრუნველყოფი ინსტრუმენტი.

საფრანგეთის ეროვნული პოლიცია წარმოადგენს დეპოლიტიზირებულ სტრუქტურულ ერთეულს, რომელიც პოლიტიკურ პროცესებში მონაწილეობს, როგორც სახელმწიფოს უსაფრთხოების უზრუნველყოფი ორგანო, ხოლო მოქმედებათა ციკლი დარეგულირებულია საფრანგეთის კონსტიტუციით, საჯარო სამსახურის კანონმდებლობით, ადმინისტრაციული და სისხლის სამართლის კოდექსით.²⁶

დასკვნა

საფრანგეთის უსაფრთხოების პოლიტიკის მოდელში, ეროვნულ პოლიციას კონსტიტუციური წესრიგის დაცვის უზრუნველყოფის თვალსაზრისით, მნიშვნელოვანი ფუნქცია გააჩნია. საფრანგეთის ეროვნული პოლიცია ჩართულია ტერორიზმის წინააღმდეგ მიმართული ღონისძიებებისა და პოლიტიკური დესტაბილიზაციის

²¹DW. „France: Clashes Between Pension Reform Protesters, Police”, March 29,

2023. <https://www.dw.com/en/france-clashes-between-pension-reform-protesters-police/a-65160157>;

²²Asena, N. E. „France Sees 11th Day of Mass Mobilization Against Gov't Pension Reform. Anadolu Ajansi”, April 6, 2023, <https://www.aa.com.tr/en/europe/france-sees-11th-day-of-mass-mobilization-against-govt-pension-reform/2865200>;

²³Conseil d'État. „Use of Drones for Law Enforcement Purposes: The Conseil d'État Rejects the Request to Suspend Government Decree”, <https://www.conseil-etat.fr/en/news/use-of-drones-for-law-enforcement-purposes-the-conseil-d-etat-rejects-the-request-to-suspend-government-decree>;

²⁴Council of Europe / European Court of Human Rights. „Guide to the Case Law of the European Convention on Human Rights, Mass Protests”, 2024, 43, https://ks.echr.coe.int/documents/d/echr-ks/guide_mass_protests_geo.

²⁵Aljazeera. „French Police Use Batons, Tear Gas in Paris Amid Pension Protests”, March 16, 2023, <https://www.aljazeera.com/news/2023/3/16/macron-forces-through-pension-reform-shunning-parliament>;

²⁶Constitution du 4 octobre 1958, *Légifrance*,

<https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000571356/>.

Code des relations entre le public et l'administration. (n.d.). *Légifrance*.

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000031366350/

მაინსპირირებელი სოციალური პროტესტების პრევენციის პროცესში, შესაბამისად, საფრანგეთის ეროვნული პოლიცია, როგორც საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის ინსტიტუტი, მნიშვნელოვან როლს თამაშობს, სახელმწიფოს როგორც პოლიტიკური სტაბილურობის და დემოკრატიული მმართველობის უსაფრთხოების შენარჩუნებაში, ასევე იდენტიფიცირებული საფრთხეების განეიტრალების კუთხითაც.

ბიბლიოგრაფია

1. Aljazeera. (2023, March 16). French police use batons, tear gas in Paris amid pension protests. <https://www.aljazeera.com/news/2023/3/16/macron-forces-through-pension-reform-shunning-parliament>
2. ANOCR. (2021). Plan de maintien de l'ordre – Gilets Jaunes. https://www.anocr.org/wp-content/uploads/2021/10/ANOCR.SNMO_V3.pdf
3. BBC News. (2022, December 13). Nice: Eight guilty over the deadly Bastille Day lorry attack. <https://www.bbc.com/news/world-europe-63954860>
4. Born, H., Fluri, P. H., & Lunn, S. (Eds.). (2003). Oversight and guidance: The relevance of parliamentary oversight for the security sector and its reform. Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces (DCAF) / NATO Parliamentary Assembly. https://www.dcaf.ch/sites/default/files/publications/documents/dcaf_doc4.pdf
5. Buzan, B. (1991). People, states and fear: The national security problem in international relations (Rev. ed.; Original work published 1983). http://213.55.90.4/admin/home/Dmu%20Academic%20Resource/Postgraduate%20Studies/Political%20Science/IR_People%2C_States_and_Fear_National_Security_Problem_in_International_Relations_1983.pdf
6. CNEWS. (2023). Manifestation contre la réforme des retraites: 10.500 policiers et gendarmes mobilisés partout en France ce mardi. <https://www.cnews.fr/france/2023-02-10/manifestation-contre-la-reforme-des-retraites-10000-policiers-et-gendarmes>
7. Code des relations entre le public et l'administration. (n.d.). Légifrance. https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000031366350/
8. Constitution du 4 octobre 1958. (1958). Légifrance. <https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000571356/>
9. Conseil d'État. (n.d.). Use of drones for law enforcement purposes: The Conseil d'État rejects the request to suspend government decree. <https://www.conseil-etat.fr/en/news/use-of-drones-for-law-enforcement-purposes-the-conseil-d-etat-rejects-the-request-to-suspend-government-decree>
10. Council of Europe / European Court of Human Rights. (2024). Guide to the Case Law of the European Convention on Human Rights, Mass Protests (p. 43). https://ks.echr.coe.int/documents/d/echr-ks/guide_mass_protests_geo

11. Cour des comptes. (2025, January 13). The divisions of areas of jurisdiction between the national police and the national gendarmerie.
<https://www.ccomptes.fr/en/publications/divisions-areas-jurisdiction-between-national-police-and-national-gendarmerie>
12. DW. (2023, March 29). France: Clashes between pension reform protesters, police.
<https://www.dw.com/en/france-clashes-between-pension-reform-protesters-police/a-65160157>
13. Erturk, N. A. (2023, April 6). France sees 11th day of mass mobilization against gov't pension reform. Anadolu Ajansı. <https://www.aa.com.tr/en/europe/france-sees-11th-day-of-mass-mobilization-against-govt-pension-reform/2865200>
14. Europol. (2015). Islamic State going global: Terrorism.
https://www.europol.europa.eu/annual_review/2015/terrorism.html
15. Euronews. (2023, March 12). Protesters in France urge President Macron to scrap pension reform plans. <https://www.euronews.com/2023/03/12/protesters-in-france-urge-president-macron-to-scrap-pension-reform-plans>
16. Friedrich Naumann Foundation for Freedom. (2022, November 29). France's new security strategy: More leadership in the EU? <https://www.freiheit.org/european-union/frances-new-security-strategy>
17. Ganley, E., Le Deley, J., & Leicester, J. (2023, February 1). Unions buoyant as 1.27 million French protest pension reform. AP News. <https://apnews.com/article/france-government-macron-business-e5edd5d4ee2d78af638ec2ceec17f75>
18. Hamit, D., & Ozcan, Y. (2019). France arrests 250+ in Yellow Vest protests anniversary. <https://www.aa.com.tr/en/europe/france-arrests-250-in-yellow-vest-protests-anniversary/1648175>
19. Hoffman, F. G. (2007). Conflict in the 21st century: The rise of hybrid wars. Potomac Institute for Policy Studies,
https://www.potomacinstitute.org/images/stories/publications/potomac_hybridwar_0108.pdf
20. Kiknadze, T., & Kukhalashvili, D. (2023). Political power and its role in intelligence and counterintelligence organization. Future Human Image, 20, 81–82.
https://www.fhijournal.org/journals/2023/20/FHI_20_KiknadzeKukhalashvili.pdf
21. Le MESRS. (n.d.). Direction de la coopération internationale.
<https://www.mesrs.gov.mr/fr/direction-de-la-cooperation-internationale>
22. Ministère de l'Intérieur. (2021, September 15). Quelles sont les différences entre la gendarmerie nationale et la police nationale? <https://www.police-nationale.interieur.gouv.fr/dossiers/police-nationale-et-autres-forces-de-securite/quelles-sont-differences-entre-gendarmerie>
23. Ministère de l'Intérieur. (n.d.-a). Direction centrale des compagnies républicaines de sécurité (DCCRS). <https://www.police-nationale.interieur.gouv.fr/nous-decouvrir/notre-organisation/organisation/direction-centrale-des-compagnies-republicaines-de-securite-dccrs>
24. Ministère de l'Intérieur. (n.d.-b). Direction générale de la gendarmerie nationale (DGGN).
<https://lannuaire.service-public.gouv.fr/gouvernement/ccfd1487-59f3-4866-bf1e-340d7eea4be5>

25. Ministère de l'Intérieur. (n.d.-c). Direction nationale de la police judiciaire (DNPJ). <https://www.police-nationale.interieur.gouv.fr/nous-decouvrir/notre-organisation/organisation/direction-nationale-de-police-judiciaire-dnpj>
26. Ministère de l'Intérieur. (n.d.-d). Direction nationale du renseignement territorial (DNRT). <https://www.police-nationale.interieur.gouv.fr/nous-decouvrir/notre-organisation/organisation/direction-nationale-du-renseignement-territorial-dnrt>
27. Ministère de l'Intérieur. (n.d.-e). L'Inspection générale de la police nationale (IGPN). <https://www.police-nationale.interieur.gouv.fr/nous-decouvrir/notre-organisation/organisation/linspection-generale-de-police-nationale-igpn>
28. Ministère de l'Intérieur. (n.d.-f). STRF Guyane (Cayenne). <https://www.police-nationale.interieur.gouv.fr/nous-rejoindre/nos-voies-dacces/structures-de-formation-initiale/structures-de-formation/strf-0>
29. Open Society Institute. (2009). Profiling minorities: A study of stop-and-search practices in Paris (p. 46). https://www.justiceinitiative.org/uploads/84bc8cba-53cb-4bcc-8d18-ad801faa9641/search_20090630.Web.pdf
30. Vie Publique. (2025, June 11). Police nationale, gendarmerie, polices municipales... Quelles différences? <https://www.vie-publique.fr/questions-reponses/298724-police-nationale-gendarmerie-polices-municipales-queelles-differences>

The role of the National Police in France's political security

David Kukhalashvili¹; Gela Giorgadze²

¹Doctor of History, Doctor of Occupational Safety, Caucasus International University, Associate Professor; Doctor of Political Science, Caucasus International University, Assistant Professor; ²General Director of the National Center for Mental Health LLC.

Abstract

In the 21st century, national security remains a pressing issue. The post-Cold War assumption that global warfare would become less relevant as globalization progressed has not been borne out. In view of recent developments, the issue of security has become a priority, and consequently, it has become important to identify the challenges posed by external and internal threats. The employment of hybrid methods of warfare has engendered an imperative for enhanced collaboration between the entities responsible for the security sector. Consequently, in light of the prevailing circumstances, nations are endeavouring to delineate and synchronise the sequence of actions and the domains of responsibility. In view of the aforementioned points, it is of particular interest to discuss the role of the National Police of the French Republic, which is the primary institution responsible for ensuring stability, legitimacy and continuity of democratic processes.

The activities of the National Police are executed on the basis of the preventive and operational maintenance of public order. Consequently, these activities are closely coordinated with the Ministry of Internal Affairs and special services, which form the basis of a unified national security architecture.

The article's objective is to analyse the effectiveness of security mechanisms implemented by the National Police of the French Republic. To this end, a qualitative research method was employed, incorporating a descriptive-analytical approach and documentary research methods. A comprehensive analysis of pertinent Georgian and foreign scientific literature, in conjunction with documents pertaining to security policy, was conducted. This analysis culminated in the formulation of two research questions:

- What are the determinants of the security policy of the French Republic in the context of hybrid warfare ?
- What factors determine the internal security of the French Republic ?

The research revealed that issues related to the internal security of the French Republic are relevant in the context of European security. Therefore, active attention is paid to the events taking place within the country. The research indicates that the relevance of international interests is directly proportional to the necessity of analysing current events. The strategic function of the national police derives from the imperative of ensuring the political security of the state. This is interconnected with significant mechanisms that operate at multiple levels and continuously affect the stability of the state.

Keywords: French Republic, security policy, national police, hybrid methods, challenges.